

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus de modo co[n]fitendi et penitendi

[Deventer], [ca. 1498 - 1499]

nudos efurie[n]tes. sitientes. hospitor. vagos. infirmos. captiuos Vestio
cibo potu tectum do uisio soluo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-31245

debet se priuare membris

¶ Ad tertium respondetur q̄ tria sunt consideranda in satisfactione. In quibus satisfactio debet correspondere culpe. Primum est numerus. nam pro subtractione duorum denariorum non sufficit satisfactio unius. Secundum est pondus. Tertium est mensura. vñ Augustinus. Tāto tēpe quis debet esse in pena quanto fuit in peccato

¶ Ad quartum respondet q̄ ad sufficientem satisfactionem requirunt aliqua ex parte dei. aliqua ex parte peccatoris. et aliqua ex parte ecclesie. Ex parte dei requiruntur duo. Primum est misericordia qua deus culpā indulget. Secundum est iusticia. Ex parte peccatoris etiam requiruntur duo. Primum est dolor de peccatis perpetratis et omissis bonis. Secundum est amor dei et suorum preceptorum. Ex parte ecclesie duo requiruntur. Primum est meritum christi et sanctorum. Secundum est indulgentia que datur per papam episcopos vel eorum vicarios

¶ Ad quintum respondetur q̄ predo et quilibet habens bona iniusta tenetur illa restituere illis ex quibus sunt exorta. vel heredibus eorum. Et si nesciatur illi debent dari pauperibus vel vsui ecclesie in tali ciuitate vel illa in qua illa bona sunt male acquisita. et non solum principales id est qui principaliter iniusta bona acquisierunt tenentur restituere. sed etiam illi qui auxilium vel fauorem adhibuerunt. Unde nouem modis aliquis ē in culpa mali. quod tamen principaliter non fecit illud malum. et dicuntur nouē peccata aliena. Vñ. Falsio consilium consensus palpo recursus. Participans mutuo non oblitans non manifestans. Et declaratio istius habet in littera. Et tibi sit vita.

¶ Ad sextum respondetur q̄ cum dicitur in textu castrat se luxuriosus. nō vult dicere q̄ luxuriosus debeat se priuare membris suis. quia hoc eēt magnum peccatum. sed intendit dicere q̄ talis luxuriosus debet caste viuere ac si esset castratus. Item per liuorem intelligit auctor inuidiam inueteratam vel animum seu propositum vindicandi lesionem illatam. Item per mestum intelligit auctor turbatum del nolentem vel secundum alios hominem accidiosum et hoc est satis consonum littere. Item per predonem intelligitur quilibet habens bona aliena iniuste. vt predo. fur. latro. vsurarius. simoniacus.

nudos esurientes. sitientes. hospitio. vagos. infirmos. captiuos

Vestis cibo potu tectum do visito soluo

comodum. facio dolentibus errantes pauperibus. scilicet debitoribus

Comodo compatior conuerto dono remitto

proxiomum vt desistant a peccatis. do consilium. quodlibet munus

Arguo supplico consulodo quodcumque talentum

geniculoz de nocte macero corpus in bonis castigo corpus

Flecto genui vigilo ieiuno laboro flagello

vestimenta nudis incedo pedibus contritionem habeo pro indulgentiis

Vestis nuda pedes nudoz tero cor peregrinoz

C iij

pniam ago orōes p pctis pro venia

id est punit

Penitēto lego ploro precor caro sic maceratur

In ista parte ostendit que sunt opera misericordie. z patet sententia in lettera z in expositione vltimi dubij

Circa textū dubitatur

Primo quoduplicia sunt opera misericordie. Secūdo q̄ sunt opa misericordie ad q̄ reducunt oīa ista hic in textu posita. Tercio q̄re dñr opa misericordie. Quarto an paupes etiā pñt aut sciūt facere opa misericordie.

Quinto q̄ sit diuersitas inter ieiunātes. Sexto dubitat̄ de intellectu lrē.

Ad p̄mū dubiū rñdet̄ q̄ duplicia sunt opa misericordie nā q̄dam sunt cor / poralia. q̄ scz fiūt per subuentōem extrinsecā. Alia sunt spūalia q̄ scz fiūt per merita bona que merita postea dicentur.

Ad sc̄dm respōdetur q̄ opa misericordie corporalia reducūt̄ ad septem. Pri / mum est visitatio infirmoz. Secundum est cibatio esuriētium. Tercūm est potatio sitientium. Quartum est redemptio captiuozum. Quintum ē vestitio nudozum. Sexto est collectio pauperum peregrinorum. Septi / mum est sepultura mortuozum. **Uñ**. Visito poto cibo redimo te go collo go condo. Et opera misericordie spūalia etiā reducuntur ad septem.

Primum est delinquenti ignoscere. Secundum est peccantem corrigere.

Tercūm est ignorantem instruere. Quartum est dubitanti consulere.

Quintum est mestum consolari. Sextum est pro salute proximi orare.

Septimum est iniuriam sustinere. **Uñ**. Corripit ignoscit solatur consu lit orat. Sustinet informat qui pius est animo. **Uel sic.** Corripe suade doce dimitte solare fer ora.

Ad terciū rñdet̄ q̄ duplici de causa dicunt̄ opa misericordie. Prima est qz procedunt ex misericordia z pietate hoīs. z sunt simpliciter z pure intuitu pietatis z amore dei. Secūda est qz misericordiam dei impetrāt z deū ad mi / sericordiā puocāt. **Uñ** in euāgelio. Esurui z dedistis mihi mādnare. et sequit̄ ad ppositū. Venite ergo bñdicti p̄ris mei zc.

Ad quartū rñdet̄ q̄ paupes ita bñ pñt impetrare misericordiaz dei sicut di uites nō tñ paup tenet̄ neqz em valet aliquos vestire z nutrire z huiōi o / pera bona facere ad hec at̄ ideo nō tenet̄ qz deficit in medio scz in bonis tē poralibz. nec deus q̄cōz req̄rere vult vltra posse. vñ licet paup nō p̄t vesti / re nudos z nutrire esuriētes satis tñ est vt habeat bonā volūtātē quā libē ter implet̄ ope si nō deficeret in bonis. z ideo ita bñ exercet̄ opa misericordie sicut ille q̄ ope implet̄ qz deus est inspector cordis.

Ad q̄ntum rñdetur q̄ diuersi homines p̄pter diuersas causas ieiunant. **Uñ** q̄dam ieiunant p̄pter sanitatē vt medici q̄dam p̄pter laudem z hypo / crite. q̄dam p̄pter paritatem vt auari. z q̄dam amore dei vt boni hoīes. **Uñ**. Ieiunat fictus (id est hypocrita) bonus vt videat̄. Ieiunat parcus. ne res sua diminuat̄. Ieiunat medicus ne morbo ei dominetur. Ieiunat iu stus vt iusticiā mereatur.

Ad sextā rñdet̄ q̄ p̄mū opus misericordie ē vestire nudos. **Uñ** Luz videris